

Cář Alexandr.

III. Díl VI. 3. a Luc. II. T. B. Hogg. **†† říjen — konec prosince.

Původ. O tomto jablku byla poprvé učiněna zmínka v Transactions of the Horticultural Society of London Vol. II. 1813 str. 407., kde se praví, že bylo zasláno z Rigy do Anglie r. 1817., Veškerí staří spisovatelé souhlasí v tom, že pochází Cář Alexandr z Ruska, mnozí jmenují Moskvu jeho kolébkou, kde jej nazývají Apporta, pod kterýmž jménem bylo vůbec známo. Později zaslali je Rusové pod jménem jablko Alexandrovo. Díl ve svém díle, díl II. str. 65. 1822, popisuje toto jablko a praví, že je dostal z Anglie s tím podotknutím, že jest původu ruského a jmenuje je Kaiser Alexander von Russland. — Také v Čechách jest všeobecně rozšířeno a známo, čemuž není se co diviti, neboť jest to jedno z největších jablek a zároveň největší z doporučeného sortimentu pro Čechy. Že se pěstuje v Čechách po delší dobu, tomu nasvědčuje, že Aehrenthal uvádí je ve svém díle a řadí je mezi jablka první jakosti. Čeští pomologové s ním souhlasí. Jablko toto pěstuje se též v Americe.

Literatura a synonyma. Nepochybně proto, poněvadž jablko toto teprve po dlouhé bludné pouti v celé Evropě zdomácnělo, vyskytuje se takové množství synonym.

ČESKÉ OVOCE.

Diel II. str. 65. Kaiser Alexander von Russland, Apporta (Van Mons), Comte Woronzoff, John Turner III. str. 328. 1819, Beauty of Queen, Belle d'Orléans, Président Napoleon (Galopin de Liége 1866, str. 28.), Grand Alexandre (Léroy Dictionaire de pomol. č. 185), Kaiser Alexander (Hand. d. Obstk. č. 39), Grande Alexandre (Durand Cat. str. 134.). Řadu synonym uvádí Dochnal 1855, str. 74. latinský název Megamilla Alexandri. Korallen-Apfel ve Württembersku, L'empereur Alexandre, Gros Alexandre ve Francii a v Belgii, Alexander, Russian Emperor (Cat. Lond) Phönix Apple (Brooks). Durand v Bourg la Reinu sebral mimo tuto uvedené následující synonyma: Allbertin, Aubertin Empereur Alexandre de Russie, Empereur Alexandre I., Pomme Corail. Velmi mnozí jejmenovali, zejména v Anglii, The Alexander Apple, Apporta Nalwia. Další synonyma jsou: Belle d'Orléans Corail, Alexandre, Stoke Tulipe, Président Napolen, Imperatore Alessandro, Sandor zcar a Cář Aleš. Čas. č. z. (1888 T. 1.) Cář Alexandr.

Tvar. Originály, které jsme vyobraziti dali, zaslali nám pánové Topič v Přelouči a Bouzek v Mečíně; plody bývají však mnohem větší než na našem vyobrazení, neboť šířka 10 centimetrů a výška 8 centimetrů není nic neobyčejného. Tím dosvědčuje se pravda našeho hořejšího výroku, že jest to jedno z největších jablek. Bývá více neb méně kulaté a tupě zakončené. Nejširší bývá pod středem plodu.

Kalich jest otevřený, až polootevřený, s lístky zelenými a vzpřímenými, které se na venek zahýbají. Prohlubina jest nápadně široká a rozevřená, při tom ale rovněž velmi hluboká a na ní pozorovati jest žebra, která velmi po celém plodu se rozbíhají.

Stopka jest silná, dřevnatá a velmi dlouhá (as 3 cm), barvy jest poněkud nahnědlé. Prohlubina stopky jest velmi hluboká, zasahuje až k jaderníku, a jest paprskovitě rží pokryta.

Slupka jest hladká a jemná, dosti tlustá, někdy trochu drsná, žlutězelená, uzráním sežloutne. Červená barva jest rozbředlá, tečkovaná

ČESKÉ OVOCE.

i v pruzích a pokrývá plod do polovice až do dvou třetin, někdy i více. To se přihází za zvláště příznivých okolností. Tečky se též objevují, nejsou však četné.

Dužnina jest žlutavězelená až bílá, jest kyprá, avšak šťavnatá, chuti příjemně okořeněné, po zakyslém vínu páchnoucí a sladká.

Jaderník jest bezosý. Pouzdra jsou veliká, patrně otevřená a obsahují 2 hnědá a zašpicatělá jádra.

Uzrává v říjnu a udrží se do nového roku, někdy i déle. Pro svou velikost a výbornou jakost řadí se mezi stolové plody první jakosti. Mnozí staví ji vedle parmény zimní zlaté.

Strom roste již i ve školce velmi bujně a tvoří pěkné rovné kmeny. Jest i na dále velmi silného vzrůstu a tvoří širokou a rozloženou korunu. Strom lze snadno poznati po velikém a krásném listu, na povrchu živě a na spodu mdle zeleném, poněkud plstnatém a dvojité ozubeném. Tvar listu jest vejčitý. Letorosty jsou silné a na špičce poněkud plstí pokryté, hnědočervené a tečkované. Pupeny dřevné jsou tupé, hnědé, přiléhají ke dřevu a jsou jako letorost plstí pokryté.

Strom se spokojí skoro s každou půdou. J. Říha pozoroval, že ve vlhké půdě plody již na stromě zahnívají, a je-li strom silným větrům vydán, že plody rády upadávají. Zdá se, že nemiluje uzavřené a teplé zahrádky, neboť na takových místech rakovatí.

Cář Alexandr zasluhuje všeobecného rozšíření. Durand radí: Kdo by si chtěl zvláště veliké plody zaopatřiti, nechť pěstuje jej na odrech a přihlíží k tomu, aby plody v čas ku větvím připevnil.

